

**Hebrew and World
Literature**
For Olim

ספרות עברית וכללית
לעולים חדשים

Instructions to examinees

הוראות לנבחנים

א. Duration of exam: Two and a half hours

א. משך הבחינה: שתיים וחצי שעות.

ב. Exam structure and breakdown of points:

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

This exam consists of four parts.

בשאלון זה ארבעה פרקים.

Part I: Short Story

פרק ראשון: סיפור קצר

Part II: Drama

פרק שני: דרמה

Part III: Novel and Novella

פרק שלישי: רומאן ונובלה

Part IV: Poetry (Medieval Poetry, the Poetry of Bialik, the Poetry of Rachel)

פרק רביעי: שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת רחל)

Part I (Short Story — 32 points) is **required**.

הפרק הראשון (סיפור קצר — 32 נקודות) הוא **חובה**.

Of Parts II, III and IV, choose two parts and answer the questions according to the instructions for each part (each part — 34 points).

משלושת הפרקים השני, השלישי והרביעי יש לבחור שני פרקים, ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק — 34 נקודות).

ג. Material that may be used during the exam:

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) A Hebrew-other language / other language-Hebrew dictionary

(1) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

(2) A list of works

(2) רשימת יצירות

ד. Special instructions:

ד. הוראות מיוחדות:

(1) At the beginning of each answer, write the number of the part and the number of the question you are answering.

(1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.

(2) Do not use examples from the same work in different answers.

(2) אין להדגים באמצעות אותה יצירה בתשובות שונות.

(3) Internal examinees: You must attach the printed list of works studied in class to the answer booklet. External and "nivhanei mishneh" examinees: You will be given a list of works.

(3) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת את רשימת היצירות שנלמדו.

לנבחנים אקסטרניים ונבחני משנה: תימסר רשימת יצירות.

Write only in the answer booklet. Write "טיוטה" at the top of each draft page.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

If you write draft material outside the answer booklet, your exam may be disqualified.

כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

Good Luck!

בהצלחה!

Questions

Part I – Short Story

Note: This part is required.

Answer two of the questions 1-3 (each question — 16 points).

Do not write about the same work in different answers.

Note: In questions 1 and 2, do not base your answers on the story "חלום בדמי כבוד" by Germaw Mengistu.

1. Describe a key event in a short story you studied, and explain how this event influences the development of the story's plot.
2. Describe the difficulties experienced by a main character in a short story you studied, and explain how he/she contends with these difficulties.
In your answer you should also indicate whether this character overcomes these difficulties by the end of the story.

חלום בדמי כבוד / גרמאו מנגיסטו

3. This story expresses an encounter between different worlds.
Describe this encounter and explain how it helps us understand the central idea of the story.

Part II – Drama

If you choose this part, answer one of the questions 4-7 (34 points).

Sophocles' Tragedies: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך";

Shakespeare's Tragedies: "המלט", "המלך ליר", "מקבת", "אותלו", "רומיאו ויוליה"

4. Suffering is a fundamental element in every tragedy.

How is suffering expressed in the tragedy you studied? Explain how this suffering helps to convey the meaning of the tragedy.

5. Choose two of the secondary characters in the tragedy you studied. Describe them, and explain how they contribute to the characterization of the tragic hero.

Modern Play

6. Social pressure or duty to family members (and sometimes both) affect the life of the main character in many plays.

Describe such a situation as found in the plot of the modern play you studied, and explain how it helps to convey the meaning of the play.

7. Describe the ending of the modern play you studied, and explain how this ending helps us understand the meaning of the play. Give an example/examples to support your answer.

Part III – Novel and Novella

If you choose this part, answer one of the questions 8-9 (34 points).

8. In many works, main characters have to contend with important decisions and choices.

What are the important decisions and choices with which the main character of the novel or novella you studied has to contend? Explain what these decisions and choices teach us about this character. Give an example/examples to support your answer.

9. The title of a work, a motif, symbol and turning point in the plot are all literary devices that help to convey the meaning of the work.

In the novel or novella you studied, in what ways are two of these devices evident? Explain how they help us understand the meaning of the work.

Part IV – Poetry

(Medieval Poetry, the Poetry of Bialik, the Poetry of Rachel)

If you choose this part, answer two of the questions 10-17 (each question – 17 points).

Medieval Poetry [שירת ימי הביניים]

10. Read the poem below and answer both items, א and ב, that follow.

לבי במזרח / יהודה הלוי

לבי במזרח ואנכי בסוף מערב - / איך אטעמה את אשר אכל ואיך יערב?
איכה אשלים נדרי ואסרי, בעוד / ציון בחבל אדום ואני בכבל ערב?
יכל בעיני עזב כל טוב ספרד, כמו / יקר בעיני ראות עפרות דביר נחרב!

- א. According to this poem, what does the poet wish for, and what is he willing to do in order to make his wish come true? Explain your answer, giving an example/examples. (9 points)
- ב. Describe and explain two literary devices [דרכי עיצוב] that are used to express the poet's wish. (8 points)

11. Read the poem below and answer both items, א and ב, that follow.

יפה נוף / יהודה הלוי

יפה נוף, מושך תבל, קריה למלך רב, / לך נכספה נפשי מפאתי מערב!
המון רחמי נכמר כי אזכרה קדם, / כבודך אשר גלה ונגזר אשר חרב.
ומי יתנני על פנפי נשרים, עד / ארוה בדמעתי עפרך ויתערב!
דרשתיה, ואם מלכך אין בך ואם במקום / צרי גלעדך - נחש שרר וגם עקרב.
הלא את אבניך אחונן ואשקם / וטעם רגביך לפי מדבש יערב!

- א. Based on the poem, describe the difficult plight of Zion, and explain why the poet nevertheless wishes to go there. (9 points)
- ב. Give two literary devices [אמצעים אומנותיים] used in the poem that are characteristic of medieval poetry, and explain them. (8 points)

12. Read the poem below and answer the question that follows.

הבא מבול / יהודה הלוי

הבא מבול ושם תבל חרבה? / ואין לראות פני ארץ חרבה,
ואין אדם ואין חיה ואין עוף - / הסף הכל ושכבו מעצבה?
ובראות הר ושוחה לי מנוחה, / וארץ הערבה לי ערבה.
ואשגח לכל עבר - ואין כל, / אבל מים ושמים ותבה,
וליתן בהרתיחו מצולה, / ואחשב כי תהום יחשב לשיבה.
ולב הים יכחש באניה, / כאלו היא ביד הים וגבה!
וים יזעף - ונפשי תעלז, כי / אלי מקדש אלהיה קרבה.

Explain how the descriptions of nature in this poem help to convey the poem's meaning.
Give an example/examples to support your answer.

The Poetry of Bialik

13. Read the poem below and answer both items, א and ב, that follow.

לבדי / חיים נחמן ביאליק

בית 1	כלם נשא הרוח, כלם סחף האור,
שירה חדשה את בקר חיים הרנינה;
ואני, גוזל רך, נשתפחתי מלב
תחת כנפי השכינה.	בית 4	וכשפלה לבדי לחלון, לאור,
וכשצרלי המקום מתחת לכנפה -
כבשה ראשה בכחפי, ודמעתה על־דף
גמרתי נטפה.
בית 2	בדד, בדד נשארתי, והשכינה אף־היא
כנף ימינה השבורה על־ראשי הרעידה.
ידע לבי את־לבה: חרד חרדה עלי,
על־בנה, על־יחידה.	בית 5	חרש בכתה עלי ותתרפק עלי,
וכמו שכה בכנפה השבורה בעדי:
"כלם נשא הרוח, כלם פרחו להם,
ואותר לבדי, לבדי..."
בית 3	כבר נתגרשה מכל־האיות, רק־עוד
פנת סתר שוממה ומטנה נשארה -
בית־המדרש - ותתכס בצל, ואהי
עמה יחד בצרה.	בית 6	וכעין סיום שלי־קינה עתיקה מאד,
וכעין תפלה, בקשה וחרדה כאחת,
שמעה אזני בבכי החרישית ההיא
ובדמעה ההיא הרוחת -

- א. Based on the first stanza [בית] of the poem, explain the contrast between "כולם" and "אני".
Give an example/examples to support your answer. (7 points)
- ב. How is the poet's desire to be like everyone else expressed in the poem? Explain your
answer, giving an example/examples. (10 points)

The Poetry of Rachel

14. Read the following poem and answer the question below.

רק על עצמי / רחל

רק על עצמי לספר ידעתי.
צר עולמי כעולם נמלה,
גם משאי עמסתי כמוה,
רב וכבד מכתפי הדלה.

גם את דרכי – כדרךך אל צמרת –
דרך מכאוב ודרך עמל,
יד ענקים זדונה ובוטחת,
יד מתבדחת שמה לאל.

כל ארחותי הלזי והדמיע
פחד טמיר מיד ענקים.
למה קראתם לי, חופי הפלא?
למה כזבתם, אורות רחוקים?

Explain, giving an example/examples, how the central image in the poem helps us understand the emotional state of the poet.

15. Read the following poem and answer the question below.

פגישה, חצי פגישה / רחל

פגישה, חצי פגישה, מבט אחד מהיר,
קטעי ניבים סתומים – זה די...
ושוב הציף הכל, ושוב הכל הסעיר
משבר האשר והדוי.

אף סקר שכחה – בגיתי לי מגן –
הנה ה'ה כלא ה'ה.
ועל ברפי אכרע על שפת אגם סואן
לשתות ממנו לרו'ה!

Explain how the changes in the poet's emotions are expressed in the poem by means of the motif of water. Give an example/examples to support your answer.

16. Read the following poem and answer the question below.

מיכל / רחל

ותִּאָהֵב מיכל בֵּת שְׂאוֹל אֶת דָּוִד... וְתָבֹז לוֹ בְּלֶבָה
(שמואל א', י"ח, כ'; שמואל ב', ו', ט"ז)

מיכל, אֲחוֹת רְחוּקָה! לֹא נִתַּק חוּט הַדּוֹרוֹת,
לֹא שָׁלְטוּ בְּכַרְמֶךָ הַנוֹגָה חֲרָלֵי הַזָּמָן,
עַל כְּתָנֶת מְשִׁיךְ לֹא דָהוּ פְּסִי אֲרָגְמָן
וְצִלְצוֹל אֲצָעֵדוֹת זֶהְבֶּךָ עוֹד הָאֵזֶן תִּקְלֹט.

לֹא אַחַת רְאִיתִיךָ נִצְבֶּת לִיד הָאֶשְׁנֹב,
בְּעֵינֶיךָ הִיפָּה מְהוּלִים גְּאוּה וְרֶךְ;
מיכל, אֲחוֹת רְחוּקָה, אֲנִי עֲצוּבָה כְּמוֹךָ,
כְּמוֹךָ גְּדוּגוֹתֵי לְבוֹז לְאִשֶּׁר אֶהֱב.

The poet describes her emotions using the biblical figure Michal.

Explain this statement, giving an example/examples.

17. Read the following poem and answer the question below.

בְּאַחַד גִּלְגּוּלֵי/ רַחַל

הֶהְיִיתִי חֲיָה בֵּין חַיֹּת הַשָּׂדֶה
בְּיָמִים רְחוּקִים, בְּאַחַד גִּלְגּוּלֵי?
וַיֵּאָזֶל לִי קִרְבַּת הָאָחוֹת לְחִי
וַאֲיֵמַת הָאָדָם הָרוֹדֶה?

אַפְרַת הַנוֹצָה וְחֶסֶרֶת הַמָּגֵן
גִּלְגָּלָה-פְּרָפְרָה בִּי נִשְׁמַת צָפוֹר?
מִנְגִּינָה עִגְמוּמִית, אֶהְבֵּת הַדְּרוֹר –
הֵן מִמָּנָה, מִמָּנָה שְׁתִּיָּהוּ.

וְאוּלֵי בְּגִלְגּוּל הָרְחוּק־קָדוּם
הֶיִיתִי גִבְעֵל־עֹשֵׁבִים יִרְקָנִק?
וְלָכֵן בְּאַמִּי־אֲדָמָה אֲדַבֵּק,
וּמְנוּחִי בְּחִיקָה הַשְּׁחוּם.

What are the different 'metamorphoses' [גלגולים] described in this poem? Explain, giving an example/examples, how they help to convey the meaning of the poem.

Good Luck!

All rights reserved by the State of Israel.
No part of this document may be copied or disseminated
without permission from the Ministry of Education.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך